Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Aan de Minister voor Klimaat en Energie

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Klimaat en Energie

Auteur
[redacted]

TER BESLISSING
Datum
31 oktober 2022

Kenmerk
DGKE-K / 22535818

Bhm: 22536194
Kopie aan

Bijlage(n)

nota

Kamerbrief appreciatie resultaten gedragscan beleidsprogramma Klimaat

Parafenroute

[redacted]

Mede namens/met akkoord van Minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, Minister van Infrastructuur en Waterstaat, Minister van Economische Zaken en Klimaat

Aanleiding

U heeft in het ontwerp beleidsprogramma Klimaat aangegeven dat de maatregelen uit dit programma apart getoetst zouden worden bij gedragsexperts (gedragswetenschappers en praktijkdeskundigen). De uitkomsten van deze gedragscan zijn door u in de vorm van een verslag met aanbevelingen voor de zomer aan de Tweede Kamer aangeboden. In de begeleidende brief heeft u aangegeven dat u in het najaar nog met een kabinetsreactie op de aanbevelingen zou komen. Voorliggende brief voorziet in deze reactie.

Geadviseerd besluit

U kunt de bijgaande brief ter verzending aan de Tweede Kamer ondertekenen.

Kernpunten

De brief is ambtelijk afgestemd met de ministeries van BKZ, IenW en EZK intern (mkb-beleid) en is behandeld in de ambtelijke voorportalen (DO55% en ACKE) en daarna geaccordeerd in de MCKE. U stuurt de brief uit mede namens de ministers van Volkhuisvesting en Ruimtelijke Ordening, van Instrastructuur en Waterstaat en van Economische Zaken en Klimaat.

In de brief wordt zowel een appreciatie gegeven van de generieke aanbevelingen van de gedragsexperts als van hun aanbevelingen voor de thema's verduurzaming gebouwde omgeving, verduurzaming mkb en duurzame mobiliteit. Daarnaast wordt per type aanbeveling aangegeven hoe deze kunnen worden toegepast in de lopende uitwerking en uitvoering van het beleidsprogramma Klimaat. Het blijkt dat er diverse mogelijkheden en aangrijpingspunten zijn om het programma op

Directoraat-generaal Klimaat en Energie
Directie Klimaat

Kenmerk
DGKE-K / 22535818

het gebied van draagvlak, participatie en actieve medewerking. Ook wordt ingegaan op het advies van de experts om het beleidsproces zelf beter in te richten. Hierdoor kan al in een vroeg stadium rekening worden gehouden met gedragsaspecten en kan het beleid "aan de voorkant" beter worden afgestemd op de burger en andere doelgroepen. Tenslotte bevat de brief een weergave van het advies dat de wetenschappers op uw verzoek en naar aanleiding van Kamervragen hebben opgesteld over een eventueel verbod van fossiele reclames, alsmede een appreciatie van dit advies.

Toelichting

Vanuit diverse commissies en adviescolleges wordt de laatste jaren aandacht gevraagd voor het inzetten van gedragsinzichten en het nemen van gerichte gedragsmaatregelen in de uitvoering van het klimaatbeleid. De argumentatie hierbij is dat klimaatbeleid dat beter rekening houdt met de houding, wensen en voorkeuren van burgers en andere betrokken doelgroepen kan rekenen op meer draagvlak en medewerking. Recent heeft bijvoorbeeld het IPCC-panel van de VN aangegeven dat gedragsmaatregelen onmisbaar zijn voor klimaatbeleid omdat ze 40 tot 70 procent kunnen bijdragen aan de realisatie van de reductiedoelen voor 2050.

Op grond van deze signalen heeft u besloten om gedragsexperts mee te laten kijken op de klimaatplannen van het kabinet zoals die in het ontwerp beleidsprogramma Klimaat zijn uitgewerkt. Het ministerie van EZK heeft daarom in samenwerking met de ministeries van BZK en IenW in de periode april – juni 2022 een viertal sessie georganiseerd met gerenommeerde gedragswetenschappers en praktijkdeskundigen. In deze sessies hebben de experts het beleidsprogramma geanalyseerd, met name op drie thema's waarbij de maatregelen inspelen op gedragsverandering bij de burger en andere doelgroepen: verduurzaming gebouwde omgeving (met name isolatie van woningen), verduurzaming mkb en duurzame mobiliteit (met name keuze voor klimaatvriendelijke vervoersopties). De experts hebben op grond van achtergrondinformatie over het hoe en waarom van de betreffende maatregelen, de kennispositie van het rijk (welke informatie is al beschikbaar over het gedrag waarop de maatregelen inspelen) en na dialoog met de betrokken beleidsmedewerkers diverse aanbevelingen gedaan. Deze zijn vastgelegd in verslag en gedeeld met de Tweede kamer.

Voor een transparante reactie op de aanbevelingen wordt in de voorliggende brief de volgorde aangehouden van het eerder verstuurde verslag. De appreciatie is dus verdeeld in een reactie op de generieke aanbevelingen van de experts en een reactie op de thematische aanbevelingen.